

Ikt. sz.: NOB-40/9-2/2015.

NOB-2/2015. sz. ülés
(NOB-18/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2015. március 2-án, hétfőn, 10 óra 05 perckor
az Országház Esterházy János tanácstermében (földszint 1.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása</i>	5
<i>A határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató „A nemzeti kisebbségek helyzete és jogai Európában” című jelentésről</i>	5
<i>Kalmár Ferenc András elnöki tanácsadó (Kárpát-medencei Magyar Képviselek Fóruma) tájékoztatója</i>	6
<i>Kérdések és vélemények</i>	11
<i>Kalmár Ferenc András elnöki tanácsadó (Kárpát-medencei Magyar Képviselek Fóruma) válasza</i>	13
<i>II. Rákóczi Ferenc emléknapiáról szóló határozati javaslat (H/3033. szám)</i>	15
<i>Dr. Vejkey Imre (KDNP) előterjesztő kiegészítő tájékoztatója</i>	16
<i>Kérdések és vélemények</i>	16
<i>Válaszadás</i>	20
<i>Szavazás</i>	20
<i>A Nemzeti összetartozás bizottságának az Országgyűlés 2015. évi tavaszi ülészakára vonatkozó munkatervének megvitatása és elfogadása</i>	21
<i>Kérdések, vélemények és javaslatok</i>	21
<i>Szavazás a munkaterv elfogadásáról</i>	24
<i>Az ülés berekesztése</i>	24

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató „A nemzeti kisebbségek helyzete és jogai Európában” című jelentésről
2. II. Rákóczi Ferenc emléknapiáról szóló határozati javaslat (H/3033. szám) (Dr. Semjén Zsolt, Dr. Vajkai Imre (KDNP), Lezsák Sándor, Dr. Bene Ildikó és Dunai Mónika (Fidesz) országgyűlési képviselők önálló indítványa) (Döntés részletes vita lefolytatásáról a HHSZ 32. § (2) bekezdése alapján)
3. A Nemzeti összetartozás bizottságának az Országgyűlés 2015. évi tavaszi ülészakára vonatkozó munkatervének elfogadása

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Pánczél Károly** (Fidesz), a bizottság elnöke
Szaboles Attila (Fidesz), a bizottság alelnöke
Szászfalvi László (KDNP), a bizottság alelnöke
Dunai Mónika (Fidesz)
Petneházy Attila (Fidesz)
Kiss László (MSZP)
Ander Balázs (Jobbik)
Szávay István (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Bóna Zoltán (Fidesz) Pánczél Károlynak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Sándor Tamás munkatárs

Meghívott hozzászólók

Kalmár Ferenc András elnöki tanácsadó (Kárpát-medencei
Magyar Képviselek Fóruma)
Dr. Schöpflin György európai parlamenti képviselő
Dr. Vejkey Imre (KDNP) országgyűlési képviselő, előterjesztő

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 05 perc)

Az ülés megnyitása

PÁNCZÉL KÁROLY (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelettel köszöntök minden kedves megjelentet a Nemzeti összetartozás bizottságának mai ülésén. Köszöntöm a bizottság tagjait, meghívott vendégeinket. Nagy tisztelettel köszöntöm a napirendi pontokhoz megjelent előadókat, közöttük professzor Schöpflin György európai parlamenti képviselőt, aki az első napirendi pontunkhoz tanácskozási joggal jelentkezett be, köszönöm szépen, hogy itt van. Köszöntöm Kalmár Ferenc urat, aki ennek a napirendi pontnak az előadója, illetve az emléknapról szóló határozati javaslatnál, mint előterjesztő, Vejkey Imre képviselőtársunkat. Köszöntöm az alelnök urakat, a bizottság tagjait.

A határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

Megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes. Egy hiányzónk van, Bóna Zoltán képviselő úr, akit jómagam helyettesítek.

Mielőtt a napirendről szavaznánk, tisztelettel tájékoztatom a bizottságot, hogy Kiss László képviselő úrtól, a bizottság tagjától február 27-én, pénteken kaptunk egy levelet, mely szerint a képviselő úr a házszabályi rendelkezésekről szóló bekezdés alapján javasolja, hogy bizottságunk napirendje a soron következő ülésen egészüljön ki a Bethlen Gábor Alap gazdálkodásának ellenőrzéséről szóló legutóbbi ÁSZ-jelentés megtárgyalásával. Amint a bizottság tagjai előtt ismert, múlt héten kihelyezett bizottsági ülésen tárgyaltuk a Bethlen Gábor Alap működéséről szóló beszámolót, a 2013. év beszámolóját, és az ehhez kapcsolódó ÁSZ-jelentés megvitatását kéri a képviselő úr. Ezzel a következőt tehetjük. Egyrészt felvehetjük a mai ülés napirendi pontjai közé, amit nem javasolok. Tájékoztatom a képviselő urat, hogy az egy munkanap, ami rendelkezésünkre állt, nem volt elegendő ahhoz, hogy megfelelő előadókat hívjunk ide, részben az Állami Számvevőszék részéről, részben pedig a Bethlen Gábor Alapkezelő részéről is meg kellene hívnunk a vezetőt. Azt kértem a képviselő úrtól, fogadja el, hogy a soron következő üléseink egyikére, lehetőleg a legkorábbira tegyük fel ezt a napirendre, vagy megtehetnénk azt, hogy ezt a javaslatot elutasítjuk, nem tárgyaljuk, de ezt sem javasolnám. Tehát a javaslatom az, hogy a lehető legkorábbi ülésünkön, amikor a megfelelő előadók és az anyag is rendelkezésünkre állnak, akkor tárgyaljuk ezt. Kérdezem a képviselő urat, kíván-e ezzel kapcsolatban kiegészítést tenni. *(Kiss László: Nem.)* Jelzi a képviselő úr, hogy nem.

Tisztelettel kérem a bizottságot, hogy az előzetesen kiküldött napirendi javaslatunkról szavazzunk. Aki a napirenddel egyetért, kérem, most szavazzon! *(Szavazás.)* Ki nem ért egyet? *(Nincs jelzés.)* Ki tartózkodik? *(Nincs jelzés.)* Köszönöm szépen. A bizottság egybehangzó döntéssel a napirendet elfogadta.

Tájékoztató „A nemzeti kisebbségek helyzete és jogai Európában” című jelentésről

Első napirendi pontunk tájékoztató „A nemzeti kisebbségek helyzete és jogai Európában” című jelentésről, amely a közbeszédben a Kalmár-jelentés nevet is viseli, illetve erre a jelentésre született egy parlamenti közgyűlési határozat. Köszöntöm ennek az ügynek tulajdonképpen az ügyvivőjét és előterjesztőjét, Kalmár Ferenc volt képviselőtársunkat, és átadom a szót ezen ügyben tájékoztatója megtartására. Parancsoljon!

Kalmár Ferenc András elnöki tanácsadó (Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma) tájékoztatója

KALMÁR FERENC ANDRÁS elnöki tanácsadó (Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Alelnök Urak! Tisztelt Professzor Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Meghívottak! Nagyon szépen köszönöm ezt a megtisztelő meghívást, hiszen ez nemcsak megtisztelő, hanem örömteli is számomra, hiszen az elmúlt ciklusban tagja voltam ennek a bizottságnak, és amint látom, csak Szávay István maradt itt a régi bizottsági tagok közül.

Az előző ciklusban a munka során többször beszámoltam erről a jelentésről, a jelentés készítéséről, és még egyszer nagyon örülök annak, hogy itt a bizottság előtt részletesen be tudok számolni arról, hogy milyen fontos lépések is történtek a munka folyamán. Először is, belevágva a mondandómba és a tájékoztatásba, 2010-ben, 2010 júniusában kerültem be az Európa tanácsi magyar delegációba, és akkor, júniusban volt az első alkalom, hogy kint voltam Strasbourgban. Telt, múlt az idő, láttam, hogy érdekes dolgok, érdekes témák történnek ott. Amikor a kisebbségekről esett szó, akkor azon mindig a roma kisebbség, valamint a szexuális orientáltságuk alapján kategorizált emberek csoportjait – nemcsak egyről van szó – értették, a nemzeti kisebbségek valahogy lekerültek a politikai főasztalról. Azért most engedjék meg, egy nagyon rövid zárójelben elmondom: én magam brassói származású vagyok, ezt sokan nem tudják, de életem első 30 évét Romániában éltem le, mint kisebbségi, ezért ezt az ügyet talán jobban éreztem, mint mások, és úgy gondoltam, ezzel foglalkozni kellene, sőt annál is inkább, ezt többször ki is fejtettem, mert nagyon csodálkozom azon, hogy Európában az olyan bölcs emberek, mint az európai politikusok, ezzel a témával csak akkor foglalkoznak, amikor már lőnek, vagy amikor már bombák robbannak, de előtte, megelőző hadműveletként, mondjam így, megelőzőképpen nem foglalkoznak vele. Amint mondtam, azt tapasztaltuk, hogy lekerült a fő politikai asztalról, ezért 2012-ben Kovács Elvirával, aki délvidéki képviselő asszony, jelenleg is a belgrádi parlamentben működik VMSZ színekben, a VMSZ-frakció tagja, úgy gondoltuk, hogy valahogy ezt a témát vissza kellene hozni a fő politikai asztalra. Mind a ketten tagjai voltunk az Esélyegyenlőségi és diszkriminációellenes bizottságnak. Ennek a bizottságnak van egy albizottsága, a Nemzeti kisebbségek albizottsága, de tudni kell, hogy ez gyakorlatilag nem sokat ér. Miért nem ér sokat? Sőt volt olyan időszak, mikor ennek az albizottságnak én magam alelnöke voltam, ez egyszer egy évben ült össze, amikor meghívtak egy-egy európai roma képviselőt, aki elmondta a problémáikat, egy-egy esettanulmányt, és ezzel be volt fejezve. Kovács Elvirával megfogalmaztuk az úgynevezett motiont, a javaslatot, amit be kellett adni az Európa Tanács vezetéséhez, a Bürohoz, és a Büro, ha jóváhagyja, hogy készüljön belőle jelentés, akkor leadják a bizottsághoz, ez esetben, mivel a Diszkriminációellenes és esélyegyenlőségi bizottsághoz tartozott a téma, éppen ehhez a bizottsághoz, amelynek tagjai voltunk. Ezt júniusban megfogalmaztuk, beadtuk, és októberben, 2012-ben, azt tapasztaltam, hogy hoppá, jóváhagyták, ott van a bizottság előtt az anyag, és kéri az Európa Tanács vezetése, hogy állítsanak jelentéstevőt, rapporteur-t. Akkor már Kovács Elvira nem volt jelen, hiszen áldott állapotba került, ezért nagyon hosszú időre kikerült a forgatagból, a munkából, és odakerült az anyag. Jeleztem a svéd bizottsági elnök asszony felé, hogy szívesen vállalnám a rapporteur-i szerepet, de nem voltam az egyedüli, hiszen volt még egy görög képviselő asszony, aki diplomata meg egyetemi tanár volt, mindent felsorakoztatott, hogy ő szeretné ezt a munkát végezni. Most mi egy kicsit megijedtünk, ezt tárgyaltuk is a delegációban, ugyanis azt tudni kell, hogy a görög alkotmányban benne van, hogy márpedig nemzeti kisebbségek nem léteznek,

nincsrnrk. Vallási kisebbségeket elismer a görög alkotmány, de nemzeti kisebbségeket egyáltalán nem. Most akkor elképzeltük, hogy mi lehet ennek a vége, ha ez a görög hölgy készíti a jelentést, ezért felkészültem. Versenyztetett minket a bizottság, el kellett mondani, hogy ki, hogyan képzei el a munkát, és mire akar koncentrálni. A vége az lett, hogy miután mindketten előadtuk az elképzéseinket, akkor nagy többséggel rám szavaztak, nekem szavaztak bizalmat, gyakorlatilag a görög képviselőtársunkra csak a görög delegáció néhány tagja szavazott, így elkezdődhetett a munka. Most ez megint nem volt egy egyszerű dolog, hiszen hazajövet nyilvánvaló volt, hogy egy ilyen munkának nem egyedül én látok neki és csinálom meg, ide kellene nemzetközi jogászok, ide kellene olyanok, akik a kisebbségi jogokban járatosak, ráadásul profi módon.

Most azért álltam meg egy pillanatra, mert lehet, hogy ebben a körben, ha mondjuk zárt ülés volna, akkor elmondanám, hogy kik voltak a tagjai ennek a csapatnak, amelyet összeállítottunk. Egy 9-10 fős csapat jött össze, nagyon komoly emberek különböző helyekről, parlament, egyetemek és így tovább, és nekiláttunk a munkának. Ez ugye októberben volt. A decemberi bizottsági ülésre, ami Párizsban volt, ott már prezentálni kellett egy olyan anyagot, ami a jelentés struktúráját, a struktúratervét mutatta be, ezt is persze a bizottságnak jóvá kellett hagynia.

Azt kell mondjam, hogy a bizottság akkori elnök asszonya, Tina Arketoft – így hívták – egy svéd hölgy volt, de finnországi születésű svéd. Szóval, ő maga is értette a kisebbségi ügyeket, dolgokat, hiszen átélt gyerekkorában egy pár ilyen helyzetet, és ő nagyon pozitívan és jóindulatúan állt az egész üggyhöz. Azt mondta nekem, azt a tanácsot adta, hogy minden bizottsági ülésen legyen jelen, mindig számoljak be az előrehaladásról, és az elhangzott véleményeket építsem be. No, most, ez megtörtént, minden bizottsági ülésen ott voltam, meghallgattam a véleményeket, elfogadtattam magamat a bizottság magjával, hiszen minden bizottságnak van egy magja, amelyik a véleményeket nyilvánítja, és viszi a bizottság irányát. Sikerült elfogadtatni magam, nemcsak ehhez a jelentéshez szóltam hozzá, hanem sok minden máshoz. Ezt azért mondom, mert ebből az egy és fél évből, amíg dolgoztunk ezen a jelentésen, nagyon sok munka, tapasztalat is adódott, hogy hogyan kell emberekkel bánni, hogyan kell politikusokkal bánni ahhoz, hogy a dolgok sikerüljenek.

Végül is eljutottunk oda – itt most ugrok egy óriásit –, hogy 2014. április 8-ra tűzte napirendjére a végső állapotot az Európa Tanács. Annyit azért még elmondok, mielőtt a nagyot megugranám, nem akarok átugrani két momentumot. A Diszkriminációellenes és esélyegyenlőségi bizottság titkársága szervezett két nagyon komoly meghallgatást, sőt hármat. Az egyik a nyelvi jogokról és az oktatási jogokról szólt, európai szintű szakembereket hívtak meg, a másik az autonómiákról szólt, és egy harmadik pedig Madridban volt, ahol a spanyol nyelvhasználatról, oktatásról volt szó. A másik momentum pedig azért volt érdekes és nagyon fontos, mert a bizottság engedélyezett három úgynevezett fact finding visit vagy esettanulmányt, mondjuk így, ami utazással járt. Nagyon hamar megegyeztünk Dél-Tirolban, kértem is, hogy Dél-Tirol legyen az első, ebbe nem is szólt bele senki, azt mondták, ez rendben van. A második Finnország volt, abba is beleegyeztek, a harmadikat pedig úgy akartam, hogy legyen egy olyan ország, ami a mi térségünkben van, egy olyan ország, amelyikben több nemzetiség él, amelyik elfogadja a kollektív jogokat, és Szerbiát jelöltem meg. Ezen vitáztunk elég sokat, de a végén sikerült meggyőzőnöm a bizottságot, hogy legyen Szerbia. Szóval elkészült a munka, elkészültek ezek a látogatások és azok jelentései. Ez is nagyon érdekes volt, és nagyon érdekes tapasztalatokat szereztem úgy Dél-Tirolban, mint Finnországban vagy Szerbiában. Azt kell mondanom, hogy Dél-Tirol – valójában most úgy beszélek, mint egy erdélyi magyar ember, aki azért már élt Erdélyben, élt itt is, és láttam egy-két dolgot a világban – egy abszolút használható

modell lehet ezekre a kelet-európai vagy közép-kelet-európai területekre, ahol több etnikumú régiókról beszélünk. Szóval elérkeztünk a végére: itthon április 6-án voltak a választások, 8-án tűzte napirendjére az Európa Tanács ezt a jelentést.

Még annyit elmondok, hogy a jelentésnek három része van. Van az úgynevezett report vagy maga a jelentés, ami 15 oldalból áll, ami alátámasztja a jelentés másik két részét, ez az úgynevezett resolution vagyis határozat, valamint a recommendation vagyis ajánlás. Tudni kell, hogy a resolution, a határozat részre a szavazás úgy történik, hogy elég az 50 százalék plusz 1, akkor már átment, az ajánlásnál, ami a Miniszterek Tanácsa elé megy, ott viszont már kétharmad kell, de igazából mind a kettő ugyanolyan jelentőséggel bír. Nekünk az volt a célunk – ezt azért még hangsúlyosan mondom el –, hogy a magyar nemzetpolitika elveit, alapelveit építsük bele. Itt volt az alkalom, hogy végre egy magyar képviselő kapott egy ilyen munkát, használjuk ki, építsük bele azokat a dolgokat, amelyeket mi akarunk. Itt azért meg kell említenem Izsák Balázst, aki a Székely Nemzeti Tanács elnöke, akivel nagyon sokat beszélgettünk, és nem titkolt célunk volt, hogy itt a székely autonómia alá adjunk egy lovat, amennyiben ez lehetséges. Hál' istennek ez sikerült, hiszen az RMDSZ is, amikor előterjesztette az autonómia státútum tervezetét múlt ősszel Kolozsváron, akkor hivatkozik erre a jelentésre, a jelentéshez kapcsolódó határozatokra hivatkozik.

Szóval odaértünk a végére, és itt történt két olyan meglepő dolog, amitől többé-kevésbé félttem is, de érdekes volt. Az egyik mégpedig az volt, amin nem csodálkoztam, hogy itt a legnagyobb ellenfelek a románok lesznek, így is volt. A románoknak is nagyon sok kisebbségük él Románián kívül, de egy dologban nem tudunk megegyezni, mégpedig abban, hogy ők az egyéni jogokat tartják elfogadhatónak, a kollektív jogokat nem tartják elfogadhatónak, mi pedig ebben a jelentésben éppen a kollektív jogokat és az ehhez kapcsolódó autonómiát az identitáshoz való jogtól kiindulva az egészet úgy építettük fel. Tudtam, hogy ők lesznek a legnagyobb ellenfelek, igen, így is volt, a 30 beadott módosító indítványból 14-et ők adtak be. Persze a jelentésben, aki elolvassa, van olyan rész is, itt a határozat is tartalmazza, amit önök megkaptak, ami a területi adminisztratív átszervezésre vonatkozik. Ez érdekes volt, de erre egy picit később visszatérek, mert volt még egy másik, számomra viszont borzasztóan meglepő pofon, amit kaptam, mégpedig a finn delegációtól. Ez számomra nagyon meglepő volt, annál is inkább, mert el kell önöknek mondanom, már tudtuk, a finnek a romák miatt kezdtek ágálni a jelentés és a határozat ellen, hogy miért nem foglalkoztam a romákkal. Én kapcsolatban voltam egy európai roma szervezettel is, leveleztünk, és megállapodtunk abban, hogy a 12-13 millió európai roma kérdésköre nem egy ilyen jelentés fél oldalában tárgyalandó, mert megérdemelne egy külön jelentést, hiszen ott nagyon sok komplex szociális és egészen más szegénységi kérdések is előjönnek, szóval az maga megér egy jelentést, nem pedig ennek a jelentésnek részeként kellene ezt tárgyalni. A finnek ezt a dolgot nem akarták megérteni. Még a helsinki magyar nagykövet közbenjárását is kértük, ő külön tárgyalt velük, úgy nézett ki, hogy mindenki megért mindent, és nem lesz probléma a finnekkel, mégis probléma lett a finnekkel.

Ami féltő volt – 16 finn és 14 román módosító volt –, és attól félttem, mivel a románok aláírták a finn módosító indítványokat, hogyha netán a finnek együtt szavaznak a románokkal, akkor, elnézést a kifejezésért, kiherélik a teljes jelentést, és akkor nem jutottunk semmire vele, de hál' istennek nem így történt. A románok megszavazták a finn módosítókat, a finnek nagyon jól megszervezték a saját lobbijukat az északi országokkal egyetemben. És még volt, mondjam így, egy szerencsétlen körülmény, hogy éppen április 8-a a romák világnapja. Most ezzel felszólalt az egyik dán kolléga, és azzal kezdte, hogy pont a romák világnapján hogyan

szavazhatunk meg egy olyan jelentést, ami nem a romákról szól. A lényeg az, hogy a jelentésből ilyen formában kikerült az a szó, hogy „tradicionalis” nemzeti kisebbségek. Ez volt a javaslatuk, hogy a „tradicionalis” kerüljön ki, csak az maradjon, hogy nemzeti kisebbségek, mert akkor adott esetben abba még a romákat is bele lehet érteni. Ez nem teljesen így van, de mindegy, szóval ez lett a vége.

A finnek hál' istennek nem szavazták meg a román módosító indítványokat, és itt térek vissza ahhoz, amit korábban mondtam, hogy azért egy szóval majd még visszatérek; amikor Románia adminisztratív átszabásáról, a régiók megváltoztatásáról ment a vita Romániában, ez ellen tettünk be a határozatba egy mondatot, egy pontot. Itt már látszott, amikor Badea szenátor úr felszólalt, és már egészen idegesen kijött belőlük egy kis nacionalizmus, nem is kicsi. Azt mondta, nem gondolják, hogy egy kisebbség fogja meghatározni egy ország gazdaságpolitikáját. Ez egy olyan labda volt, amit persze mindjárt kihasználtam, mondván, hogy itt a demokrácia szentélyében ne gondolják, hogy ilyen gazdasági okok miatt a demokráciát meg kell kérdőjelezni. A lényeg az, hogy megtörtént a szavazás, és átment az Európa Tanács Közgyűlésén, mégpedig úgy, hogy a határozatot 71 igen, 11 nem és 11 tartózkodás mellett szavazták meg. Azt még elmondom, hogy ki, hogyan szavazott. A román delegáció végül is nagyon össze-vissza, nagyon vegyesen szavazott, még azt sem mondhatnám, hogy a pártok mentén vagy a pártvonalak mentén szavazott volna, mert a néppárti ellene szavazott, közben a liberális pedig megszavazta. A szlovákok egyöntetűen ellene szavaztak, kivéve Nagy József hidas képviselő urat, aki most az Európai Parlamentben a professzor úr kollégája. Ez egy nagyon érdekes dolog, mert a Híd etnikailag nem teljesen tiszta párt. Nagy József az elején nagyon ellene volt a jelentésnek, tagja volt a bizottságnak, többször is ellene szólalt fel, azt mondta, hogy ez az autonómia kérdés így nem jó, és azt várták, hogy én kerüljek ki, addig húzzák az ügyet, mert köztudott volt, hogy már nem leszek parlamenti képviselő, és ha addig nem fejezzük be, akkor viszont másnak adják a folytatást. Arra pályáztam, hogy akkor átveszi tőlem, és úgy csinálják majd meg, ahogy gondolják, de a végére sikerült, mondjuk így, meggyőzni azzal, hogy két javaslatát befogadtam, ami pozitív javaslat volt, és utána ő megszavazta az egészet. Érdekes módon a horvátok nem szavazták meg, ők hivatkoztak valamilyen alaptörvényi problémájukra, hogy azért nem tudták megszavazni. Ezt nem értettem igazán, de mindegy. A szerbek egyöntetűen megszavazták. A szerb delegáció tagjai nagyon pozitívan vették azt, amit én a szerbiai látogatásomról mondtam, bár a helyzet az, hogy volt ott pozitív is, volt ott negatív is. Nagy dolog, hogy Szerbia elismeri, és most egy picit Szerbiáról hadd szóljak, főleg azért is, mert itt van a szerb nemzetiségi szószóló. A helyzet az Szerbiával, ahogy én láttam, hogy nagyon igyekszik az Európai Unióba, és Szerbia nagyon mutatja az európai arcát. Vannak nagyon jó, magas szintű törvények, de ezek a törvények, és ezt elismerte az igazságügyi államtitkár asszony is, akivel tárgyaltam, mondtam neki, hogy ezek nagyon jók, de addig csak kirakattörvények, amíg nincsenek összehangolva, mert nincsenek harmonizálva, vannak olyan kitételei, amelyiknél egyik ellentmond a másiknak. A másik pedig, hogy nincs szankció benne. Például az újvidéki ombudsman hölgyek – nem tudom, hogy mondják ezt, ha hölgy az ombudsman, de mindegy – mondták, hogy például Újvidéken négy hivatalos nyelv van a városban, és nem lehet átvinni, pedig négy hivatalos nyelv van, de a polgármesteri hivatal nem akarja. Gyakorlatilag ez attól függ, hogy a helyi hatóság hogy akarja ezt a dolgot, bevezeti-e vagy nem. Máskülönben nagyon érdekes beszélgetéseket folytattam Szerbiában. És mivel így magunk között vagyunk, annyit még elmondok, hogy talán az egyik legérdekesebb beszélgetésem azzal a tábornokkal volt, aki a háború idején honvédelmi miniszter volt, és mondta, hogy Wesley Clark tábornokkal, aki a másik oldalt vezette, ők a

háború alatt is leveleztek, úgyhogy nagyon érdekes beszélgetés volt. Ha egyszer lesz több időnk, akkor erről beszámolok részletesen.

Szóval átment a jelentés. Itt a visszhangját tudjuk, mert elég nagy volt a visszhangja. Mi a fontos ebben, és mi az eddigiekhez képest a változás? Talán, ha egy mondatban akarnám összefoglalni, akkor azt mondanám, amit Martonyi János akkori külügyminiszter úr mondott Szájer Józsefnek – itt a Parlament folyosóján hármásban beszélgettünk, amikor hazajöttünk –, és azt mondta a miniszter úr Jóskának, hogy a Feri kinyitott egy kaput Strasbourgban, amin nektek kell bemenni Brüsszelben. Szóval körülbelül így néz ez ki, hiszen kellene egy folytatás, ami ezen az alapon kötelezővé tenne bizonyos dolgokat az Európai Unión belül. Eddig még nem volt olyan Európa tanácsi dokumentum, ami az identitáshoz való jogról építené fel az egész dolgot, az összes kisebbségi jogot, de mi úgy építettük ezt fel, hogyha az identitáshoz van jogod, akkor minden kell, ami ezt az identitást megőrzi, vagyis a nyelvhez való jog, a nyelvhasználathoz való jog, az oktatáshoz való jog, a politikai életben való részvétel és itt az autonómia kérdése jön. No, most Répás Zsuzsa fogalmazta meg szintén nagyon jól, hogy a magyar diplomáciának mindig azt vetették a szemére, hogy miért akarunk itt autonómiákat támogatni, nincsen olyan európai dokumentum, amelyik ezt javasolná. Ha most meg tetszik nézni ezt a határozatot, akkor most már van ilyen dokumentum, tavaly április óta most már van ilyen dokumentum, nem mondhatja senki, hogy ilyet nem fogadott el Európa, elfogadta Európa.

És egy kicsit mindenkinek megköszönöm, aki támogatott és segített ebben a munkában, hogy ezt sikerre tudjuk, tudjam vinni, de el kell mondanom azt, amit Tókécs László püspök úr mondott, amikor sikerült az ügy. Szegeden volt egy fóruma, és ott körülbelül olyan 100-150 ember előtt elmondta, hogy megmondja őszintén, ebben nem sokan hittek, ismervé a mai európai környezetet, ennek a sikerében nem sokan hittek, de úgy voltak vele, hogyha a Kalmár Feri el akar ott szórakozni Strasbourgban, hát szórakozzon. Most hál' istennek ez sikerült, és ezt most nem pejoratív módon mondom, ez volt az általános vélemény, hogy kicsi az esélye ennek, hogy sikerüljön. Hál' istennek sikerült, a gondviselés is besegített, kellett is néhányszor. Volt Strasbourgban egy olyan román nagykövet, aki egy nagyon jó diplomata volt – ennek a részleteit esetleg egyszer elmesélem –, és azért tartottam tőle, mert volt néhány vitánk, meg kávézgatás közben is egy-két vita, de mit ad a Jóisten, áprilisban került ez napirendre, és januárban elhelyezték Brüsszelbe a NATO-hoz, úgyhogy itt a gondviselésnek a keze is benne volt egy-két dologban.

Még talán annyit elmondanék önöknek végezetül – és tényleg túlléptem az időmet –, egy olyan mondatot, amit Bolzanóban hallottam, mégpedig Maurizio Vezzi úrtól, aki a bolzanói dél-tiroli parlament akkori elnöke volt. Ő azt mondja: a következőképpen tudnám jellemezni – ezt mondta – az olasz-német viszonyt a háború után. A háború után először egymás ellen voltunk, utáltuk egymást kegyetlenül, egymás ellen voltunk. 1972-ben jött az autonómia, attól kezdve egymás mellett lettünk, a mai nap már egymással vagyunk, és nagyon várjuk azt az Isten kegyelméből származó állapotot, amikor egymásért lehetünk. Most igazából egész Európának ez volna a célja, úgy gondolom, és akkor Európa egy óriásit tudna lépni, ha a nemzetek egymásért volnának.

Köszönöm szépen. Nagyon sok minden kimaradt, de nem akarom túlterhelni önöket, és várom a kérdéseket, ha vannak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen Kalmár Ferencnek a tájékoztatóját. A bizottság tagjait, illetve a tanácskozás jogán megjelent vendégeinket illeti a szó, ha kérdésük, véleményük van. *(Jelzésre:)* Megadom a szót a professzor úrnak.

Kérdések és vélemények

DR. SCHÖPFLIN GYÖRGY európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen. Köszönöm szépen, hogy itt lehetek, és köszönöm Kalmár Ferencnek ezt a kiváló felvezetését. Én személy szerint mondjuk európai szempontból szeretnék hozzászólni, tulajdonképpen az egész kontextusából indulok ki. Azt hiszem, abból a szempontból is ez a jelentés rettenetesen fontos, hogy hogyan fogja befolyásolni az embereket, és ez részben a mi dolgunk Brüsszelben.

Talán Dél-Tirollal kezdeném, mivel itt fejezted be. Az olasz elnökség idején eljött hozzánk ezzel az Európai Parlament Alkotmányügyi bizottsága, Sandro Gozi európai ügyi miniszter, és előadta, mit szeretnének elérni. Én kicsit csipkelődően, de nagyon udvariasan azt mondtam, nagyon örülünk, hogy ilyen kiváló autonómiája van Olaszországnak, mint Dél-Tirol, és reméljük, az olasz elnökség ezt az ügyet tovább fogja vinni. Persze, nem reagált rá, de azt hiszem, tudta, hogy mire utalok, én is tudtam, hogy mire nem fog reagálni. Tehát az olaszok európai szinten nem nagyon propagálják az egyébként tényleg sikeres megoldásukat, és igazából ugyanez a helyzet a britekkel. Walesben van egy teljesen jó megoldás. Az egész tartomány kétnyelvű, ott is, ahol az emberek egy szót sem tudnak walesiül. A lakosság körülbelül egynegyede beszéli a walesi nyelvet, de, ha az ember odamegy, minden hivatalos, minden ki van írva mind a két nyelven. Igen, ezt szeretném látni másutt is.

Most van egy fejlemény, ami szerintem a kisebbségek szempontjából fontos lehet. Nem egyik napról a másikra, ez egy lassú folyamat, de azt érzem, hogy egyre inkább elfogadott az a gondolat, hogy a többségnek is van etnikai identitása, mert mindeddig az volt az álláspont, hogy csak a kisebbségek etnikaiak, a többségek nem. Most azt látom, hogy az a bizonyos reagálás ezekre az úgynevezett populista pártokra, hogy akkor elkezdnek mondjuk politikai közép szinten a többség identitásával foglalkozni, hogy a vitorlából valamennyire elfogják a szelet, azért, hogy ne vigyük ki Nagy-Britanniába, illetve ne csak Le Pen vagy Geert Wilders Hollandiában legyenek az ott élő többség szószólói. A többségnek is van joga, talán még jogaik is, de mindenesetre van identitásuk, ami nem egyenlő mondjuk a kisebbségekével. Ez elsősorban a bevándorló kisebbségekkel hasonlítható össze, de szerintem ez kiterjeszhető, ha már elismerik a többség etnikai identitását. Most mindeddig azt látom, amennyiben a többségnek nincs „etnikai identitása” – ezt persze idézőjelben mondom –, ez nagyon kártékony, legalábbis hátrányos a kisebbségek szempontjából, mert akkor a többség úgymond semleges nagyon sok ügyben, nagyon sok irányban, és akkor mindig a kisebbségnek kell felállni és azt mondani, hogy mi ezt és ezt szeretnénk, a többség pedig azt mondja, hogy ez már nem egyezik ezzel, azzal, illetve az állampolgárság fogalmával. Hozzátenném: az evidencia vagy a multikulturalizmus nem nagyon terjed ki a többnyelvűsége, a multikulturalizmust mindig a többség nyelvén kell gyakorolni. Időnként mondom brit képviselőtársaimnak, hogy akkor lesz önöknél valódi multikulturalizmus, amikor a brit parlamentben fel lehet állni, és gudzsarátiul lehet beszélni, és akkor olyan kétkedve néznek rám némi joggal, de tudom, én csak provokálok, de a probléma komoly, a multikulturalizmus nem fogadja magába a nyelveket, és akkor valami teljesen másról beszélünk. Ennek azután még egy következménye van, azt hiszem, ez is evidencia, hogy összemoszák a bevándorló kisebbségeket a nyelvi kisebbségekkel, ez egy állandó jellegű probléma és a gyenge kisebbségekkel is, tehát ezzel időnként vissza lehet élni. Már volt úgy, hogy beküldtem egy módosítót a kisebbségek jogairól, de nem részleteztem, és ezt szépen elfogadták, utána lehet hivatkozni, ez nemcsak a gender, ez bármi lehet, a bevándorlók, a nyelvi kisebbség, és akkor mondják, de mi nem így képzeltük el! Erre azt mondom, hogy igen, de ezt persze megszavaztátok. Hozzátenném: nem tudom, hányan ismerik a

Kisebbségi Főbiztosi Iroda Ljubljana-i ajánlásait. Szerintem ez egy nagyon kártékony szöveg. *(Közbeszólás: Miért?)* Ez teljesen állambarát, olyannyira, hogy már kétszer nagyon nekimentem. A Kisebbségi Főbiztosi Iroda kétszer is megjelent az Európai Parlamentben, és tulajdonképpen kegyetlenül nekimentem, mert ez elfogadhatatlan, ez igazából egy asszimiláló szöveg, hogy az államnak mindig igaza van, körülbelül ez a mondanivalója. Természetesen nekik ez nem tetszett, de ez része a politikának.

Egy pár szó az Európai Parlament munkájáról. Már régóta létezik az úgynevezett Intergroup, az Intercsoport, amelynek a munkájában nem minden magyar, de nagyon sok magyar részt vesz, és ebben a legújabb parlamentben, azt hiszem, most lett a legnagyobb, majdnem százan aláírták az alapító papírokat. Érdekesnek ígérkeznek a viták, majd meglátjuk, ez hogyan alakul. A múltban elég sokat tanultam például a fríz kisebbségről, akik ott élnek Hollandiában, különálló nyelvük van, és a nyilvánosságban, tehát a hivatalosságban nem nagyon lehet használni, helyileg igen. A hollandok mindig azt mondják, ez egy demokratikus ország, miért akarjátok használni a nyelveteket, és ez egy klasszikus többségi hozzáállás.

Egy gondolat: ennek egy nagyon hosszú lejáratú stratégiának kell lennie, de hogyha már létrejött a roma stratégia, akkor lehetne gondolkodni azon, hogy legyen egy kisebbségi nyelvi stratégia, amit az Európai Unió felkarolhatna. Nem úgy, hogy egyik napról a másikra, de valamikor el kell ezen gondolkodni, hogyan lehet ezt előkészíteni. Abból is ki lehet indulni, hogy mindenki elfogadja, van, aki vonakodva, hogy a nyelv az érték, ugyanakkor ez ellen felsorakoztatják az ellenérvet, hogy van az egységes emberiség, és valahogy egy nyelvet beszél, feltételezem, ez az egy nyelv vagy a kínai vagy az angol vagy ki tudja, ez a jövő zenéje. A liberális elítéltek természetesen ellenállnak a kisebbségi jogoknak, mert ők nagyrészt az egységes emberiséget vizionálják, de ugyanakkor itt van egy nagyon-nagyon érdekes jelenség: azzal, hogy sok helyütt elindult ez a többségi nacionalizmus – azt hiszem, nem túlzok ezzel a szóval –, a liberális elítéltek, a liberális civil társadalom a bevándorlókat, az európai bevándorlókat nem védi meg. Szerintem ez teljesen botrányos! Amikor az a nagy hercehurca volt a románok és a bolgárok ellen Nagy-Britanniában, akkor a brit civil társadalom hallgatott. Ha ez egy harmadik világbeli bevándorlóról szólt volna, akkor azonnal elkezdtek volna kiabálni azt, hogy rasszizmus, rasszizmus! Tehát itt egy nagyon érdekes, egy nagyon fájdalmas kérdés van. Azt hiszem, az állampolgárság fogalma, a citizenship gondolat a központi tétel, hogy hogyan lehet ezt úgy megfogalmazni, hogy igenis, a kisebbségi jogok, a kisebbségi nyelvi jogok, a kisebbségi szerveződések, kulturális és egyéb jogok ott legyenek. Vannak reményeim, hogy az állampolgársággal foglalkozó új bizottság alelnöke, Timmermans nyitott lesz valamennyire erre a kérdésre. Már többször találkoztam vele, most kértem tőle időpontot. A jövő héten ülésezik Strasbourgban a parlament plenáris ülése, azt mondta, hogy igen, csak hívjam fel, bármikor elmehetek hozzá. Majd meglátjuk.

És a végleges tényezőről szeretnék beszélni, hogy biztos mindenki tudja, van ez az európai polgári kezdeményezés. Most, ez abból áll, hogy ha hét országból sikerül egymillió aláírást összehozni, akkor meg lehet kérni a bizottságot, hogy indítson el egy jogszabályt, de a bizottság mindeddig ezt elkaszálta. Volt egy-kettő, összesen ötvenegy kezdeményezés született, ebből három került abba a helyzetbe, hogy a bizottság már-már elfogadja, de ez nem jelenti azt, hogy jogszabály is született volna, tehát a vízhez való jog minden szépen átment, de jogszabály nem születik. Most mi készítünk, illetve mi, az Európai Parlament Alkotmányügyi bizottsága készítünk erről egy jelentést, én vagyok a jelentéstevő, és feltételezem, hogy legközelebb át lesz

alakítva ez az egész eszköz, és ezen belül a kisebbségi jogokat is meg lehet jeleníteni. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönjük szépen, professzor úr. Más hozzászólás? (*Kalmár Ferenc András közbeszólása: Most válaszoljak a felvetésekre?*) Nem, várjuk meg, hogy van-e más hozzászóló is, van-e más vélemény is, és akkor egyben. (*Nincs jelzés.*) Nincs. Köszönöm szépen. Akkor mégiscsak Kalmár Ferenc, tiéd a szó!

Kalmár Ferenc András elnöki tanácsadó (Kárpát-medencei Magyar Képviselek Fóruma) válaszadása

KALMÁR FERENC ANDRÁS elnöki tanácsadó (Kárpát-medencei Magyar Képviselek Fóruma): Köszönöm szépen. Feljegyeztem egy pár dolgot.

Ugye, Olaszországot említetted professzor úr, a többségi identitást, a kisebbségi identitást. No, most Olaszországban öt autonóm terület van, és érdekes dolgot mondott nekem Francesco Palermo professzor is és a kisebbségi kutatóintézet egyik igazgatója Bolzanóban, de ő szenátor is volt akkor a római parlamentben, a római szenátusban. Azt mondta nekem, mert feszegettem az olasz identitás kérdését, hogy ugyan kérem, nincs olasz identitás. Azt mondja, milyen közös dolgom vagy közös identitásom lehet nekem itt az Alpokban született olaszoknak a szicíliai olaszokkal. (*Közbeszólás: A foci!*) Igen, a foci, a foci egy összefogó elem. De máskülönben ezt érdekes módon nemcsak ő vetette fel nekem, hanem tárgyaltam a RAI tévé egyik ottani képviselőjével, az egyik vezetőjével, aki ugyanezt mondta, aki Bolzanóban született. Magával a bolzanói polgármesterrel, vele is beszéltem, aki perfekt angol, perfekt német, perfekt olasz, eleve azt mondja, hogy gyerekkorában megtanulta a németet, mert ő olasz anyanyelvű, de megtanulta a németet a gyerekekkel játszva az utcán, szóval ezek ilyen területek.

Továbbá, a két nyelv kérdése. Ha meg tetszenek nézni az anyagot, ami ki van osztva, a határozatban benne van, hogy javasoljuk – és ezt elfogadta az Európa Tanács –, hogy azokon a területeken, ahol a kisebbség lakik, abban a régióban a kisebbség által beszélt nyelv legyen elfogadva, mint második hivatalos nyelv.

A másik a bevándorlók és a nemzeti kisebbségek kérdése. Ez egy nagyon nagy probléma. A legnagyobb fájdalomunk, és ezt Martonyi miniszter úrral is meg Németh Zsolttal akkor megbeszéltük, ebben a jelentésben az, hogy a traditional, szóval a tradicionális szót kivették a finnek javaslatára, mert ha ezt benne hagyjuk, akkor létrehozuk ezt az alkategóriát, a nemzeti kisebbségek alkategóriáját, hogy történelmi tradicionális nemzeti kisebbségek. Ezeket én ott le is írom a jelentésben, sajnos nincs magyarra lefordítva az a 15 oldal, de aki ezzel a témával foglalkozik, nagyon kérem, olvassa el, mert franciául, angolul van meg, nagyon komoly rész. Még az a görög képviselő asszony is elismerte és gratulált az anyaghoz, aki ellenem indult a rapporteurri pozícióért.

A ljobbjainai ajánlások. Ez pont akkor született, amikor elkezdtük a munkát, és rettentően felháborító volt, amit ott írtak. Gyakorlatilag a hatalmat, az államot erősíti a kisebbségekkel szemben, igazából körülbelül arról szól összegezve, hogy mit akarnak ezek, integrálódjanak, azután viszontlátásra.

No, most a nyelv, hogy érték a nyelv. Én beszélek négy nyelvet: magyar, román, angol, francia. Éltem Romániában, éltem Magyarországon, voltam ösztöndíjjal Angliában, a franciákat ismerem. Azt látom, és egyszer volt egy érdekes beszélgetésem Pozsgay Imrével, hogy minden nyelvnek van egy logikája, ami olyan, mintha ugyanazt a dolgot más megvilágításban látnánk, ha különböző nyelvi gondolkodással nézzük meg, ezért a tudományban ez nagyon fontos lehet. Szóval valójában az én meggyőződésem is az, hogy a nyelvek igenis értékei az emberiségnek.

Persze most mindenki angolul akar beszélni, de ez olyan, amit Semjén Zsolt szokott mondani, hogy Dosztojevszkij nem lehetett volna Dosztojevszkij, ha nem oroszul beszél, és nem az orosz társadalomban formálódik, nem ott él, vagy Bartók úgyszintén, és így tovább lehetne mondani ezeket.

Igen, még mondtad a nyelveket. De egy dolog viszont nagyon problémás, ez itt Közép-Kelet-Európában előjött, és ezt felvettem: a nemzetállam fogalma. Mert mindenhol honnan indulunk? A nemzetállam fogalma az 1789-es francia forradalom körül alakult ki. Ez mit jelentett? Egy ország van egy határon belül, egyfajta emberek, egy vezető és kész, és aki nem olyan, mint a többség, mint ami elfogadott vagy kihirdetett abban az országban, azt vagy legyilkoljuk, vagy menjen el, vagy másodrendű állampolgár, majd a cipőnket tisztíthatja. Most nézzük ezt a fogalmat, mert nemzetállamra szükség van, de más a helyzet: nem egy exkluzivista vagy kizáró nemzetállam fogalomra van szükség, hanem egy befogadó nemzetállam fogalmára. Én alapjában véve végzettségileg fizikus és villamosmérnök vagyok, szóval én nem gondolom, hogy ezt nekem kellene kitalálni, hogy mi legyen a nemzetállam fogalma, viszont rengeteg ilyen műhely létezik Európában. Az Európa Tanácsnak is van ilyen műhelye, és ezekben kellene ezeket a dolgokat megvitatni, az elvi alapokat rendbe rakni.

Még, amit szeretnék mondani. Ezt a jelentést a Nemzetpolitikai Kutatóintézet meg kívánja jelentetni könyv formájában is, ahol kértek tőlem egy előszót, amit én már megírtam magyarul. Kilenc oldal, de ők tíz oldalt kértek tőlem, szóval nem azért, mert én nagyon terjengős voltam, de ott leírok mindent, ami bennem volt, és ami tapasztalat, és azt ajánlom, hogy aki megkapja majd a könyvet, azért olvassa el, mert érdekes dolgok vannak benne.

Továbbá még egy utolsó gondolat. Ez a jelentés végül is nem egyedül vagy magában lóg a levegőben. Itt azt tudni kell, hogy '90 után elkészült, volt a recommendation 1201. – az 1201. határozat, az Európa Tanács 1201. határozata –, ami foglalkozott a nemzeti kisebbségekkel. Van a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretkonvenció, a Framework Convention for the Protection of National Minorities, ez a délszláv háború idejében jött létre, és ezzel is próbáltam itt érvelni, hogy miért csak akkor foglalkozunk vele, miért akkor jönnek ezek elő, és egyáltalán akkor fogadunk el nemzetközi szinten ilyen típusú dokumentumokat, amikor már lőnek. No, most tudni kell, hogy ezek viszont nem a kollektív jogokról, hanem az egyéni jogokról szólnak, de mikor felvettem, hogy kérem szépen, amikor az oktatásról beszélek vagy a nyelvhasználatról, akkor az hogyan lehet egyéni jog, mert akkor, amikor beszélek valakivel, az már egy kollektív valami. Erre azt mondják, hogy ez kollektív dimenziójú egyéni jog, képzeljék el, szóval vannak ilyen logikai, jogi kicsavart dolgok, amit mondjuk egy fizikus vagy villamosmérnök, mint én, nehezen fogad el, mert egy plusz egy az kettő.

Akkor továbbá, ami még egy nagy értékű, és ez viszont már a kollektív jogokról is szól, ez a Gross-jelentés. A Gross-jelentést 10 éve fogadták el, 2004-ben fogadták el. Gross Andreas a szocialista frakció vezetője az Európa Tanácsban, svájci képviselő, és ebben a jelentésében azt mondja, hogy az autonómiák, mint struktúrák, mint adminisztratív struktúrák, nagyon alkalmasak a feszültségek kezelésére. Ezenkívül még ide szoktam említeni a Martina Schuster-féle jelentést, ami egy nagyon érdekes dolgot, egy alapszöveget tárgyal, mégpedig, kérem szépen, van két olyan kitétel a nemzetközi jogban, ami ellentmondásosnak látszik. Ez a jelentés próbálja összehozni a dolgot, és ezt Koszovó meg Ciprus miatt hozták elő, hogyha az országoknak joguk van az integritáshoz, akkor hogyan beszélünk arról, hogyan válhat ki Koszovó például Szerbiából vagy Jugoszláviából, mert ők hivatkoznak az önrendelkezési jogra, szóval az önrendelkezési jog és egy államnak az integritáshoz való joga hogyan jön össze. Itt

most a kisebbségek kérdéskörében ennek a jelentésnek a 7. pontja azt mondja, hogy be kell tartani a kisebbségvédelmi keretegyezményt, és itt jött az, amit Gaudi-Nagy Tamással közösen módosítottunk – hál' istennek átment –, hogy nemcsak azt kell betartani, hanem az autonómiákra vonatkozó Gross-jelentés határozatát is, és ez így ment át. Ebbe a sorba, ebbe a sorozatba jön az úgynevezett Kalmár-jelentés, így alakul a dolog.

Nagyon szépen köszönöm, és elnézést, hogy ilyen sokáig beszéltem.

ELNÖK: Köszönöm szépen a tájékoztatót. Van-e kérdés, vélemény? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, engedjék meg nekem, hogy mint a bizottság elnöke, két mondatban lezárjam ezt a napirendi pontunkat. Megjegyzem, én is úgy értékelem, hogy a Kalmár-jelentés alapján ez a határozat, ami született, mindenféleképpen egy áttörést jelent, ahogy Ferenc fogalmazott, ott most valóban nyitva van egy kapu. Ennek a határozatnak a 10. pontja sok-sok alpontban felsorol kötelezettségeket, feladatokat a tagállamok felé, hiszen a közgyűlés felszólítja a tagállamokat, hogy mielőbb írják alá, biztosítsák, tegyék meg, vezessék be a területi autonómia-megállapodást, és sorolhatnám az alpontok utalásait, címeit, feladatait, viszont visszautalnék arra, amiről Kalmár Ferenc beszélt, hogy Szerbiában is igen pozitív törvények vannak, ám nincsenek összehangolva, és nincsenek szankciók, de szankciók itt sincsenek. Tehát maga a bizottsági határozat számos feladatot megfogalmaz, de nincs benne igazán kényszerítő erő, hogy ezeket a szép elveket valóban a gyakorlatban is mihamarabb megláthassuk, pedig ezekre igazán szükség volna.

Még egy fontos dolgot szeretnék kiemelni. Itt többször szóba került az identitás, a nyelv, az oktatás kérdése. Ezek valóban nagyon fontos dolgok. A professzor úrnak is, mint európai uniós parlamenti képviselőnek szeretném felhívni a figyelmét arra, hogy a szülőföldön való megmaradás legfontosabb kérdése azonban az, hogy meg lehet-e élni a szülőföldön, tehát a gazdaságot is előtérbe kell helyeznünk. Sajnos rengeteg olyan negatív tapasztalatunk van, hogy például a Felvidék, a mai Szlovákia valamikor egyik legfejlettebb része, a Csallóköz vagy a valamikori Románia fejlett szigetként számon tartott Erdély bizony éppen a mai gazdaságpolitika miatt leszakadófélben van, és nagyon sok településen azt látjuk, hogy az európai uniós támogatások folytán a beruházások szinte egymást érik, ugyanakkor a Csallóközben vagy éppen Székelyföldön minthogyha 30 éve megállt volna az idő. Tehát bizony-bizony, ezek az országok gazdaságilag is igyekeznek ellehetetleníteni a kisebbségeket, nemcsak anyanyelvi, kulturális és oktatási területen.

Nagyon szépen köszönöm még egyszer az előadónk tájékoztatását, és az első napirendi pontot lezárom. *(Kalmár Ferenc: Köszönöm szépen, további jó munkát kívánok. – Elhagyja az üléstermet.)* Köszönöm szépen.

II. Rákóczi Ferenc emléknapijáról szóló határozati javaslat (H/3033. szám)

Következő napirendi pontunk a II. Rákóczi Ferenc emléknapijáról szóló határozati javaslat, mely Semjén Zsolt, Vejkey Imre, Lezsák Sándor, Bene Ildikó és Dunai Mónika képviselők önálló indítványa. Köszöntöm az előterjesztők nevében Vejkey Imre képviselő urat, illetve a bizottsági tagok között helyet foglaló Dunai Mónika képviselő asszonyt.

Szeretném tájékoztatni a bizottságot arról, hogy a képviselői önálló indítvány esetében első helyen a Kulturális bizottság lett kijelölve, amely február 17-én tárgyalta is ezt a javaslatot, és tárgysorozatba vette egyhangú döntéssel, ugyanakkor nekünk is

lehetőségünk van kapcsolódni az általános vita megkezdéséig ehhez a határozati javaslatához, amelyet, ha úgy döntünk, majd írásban kell bejelentenünk.

Tisztelettel kérdzem az előterjesztőt, Vejkey Imre képviselő urat, hogy a határozati javaslatához, amelyet írásos formában megkaptak a bizottság tagjai, van-e kiegészíteni valója. *(Igen jelzés.)* Képviselő úr!

Dr. Vejkey Imre (KDNP) előterjesztő kiegészítő tájékoztatója

DR. VEJKEY IMRE (KDNP) előterjesztő: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Nagyon röviden csak arra kérem a bizottságot, hogy támogassák az előterjesztők által előterjesztett országgyűlési határozati javaslatot, amelynek a lényege az, hogy a Magyar Országgyűlés március 27-ét II. Rákóczi Ferenc emléknapjává nyilvánítsa. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdzem a bizottság tagjait. *(Jelzésre:)* Szávay István jelzi, hogy hozzá kíván szólni. Képviselő úr!

Kérdések és vélemények

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, tisztelt elnök úr. Tisztelt Képviselő Úr! A tárgyalt javaslat jól illeszkedik abba a sorba, amely az emlékezetpolitikának az alakítását illeti az önök részéről. Itt arra kérdeznék rá, most különösebben nem belemenve abba, hogy ez a javaslat pontosan mit tartalmaz, vagy megint miért egypárti vagy kétpárti javaslatként kerül – ezen most ne rugózzunk – a Ház elé, de engem jobban érdekelne az, és szeretném leszögezni, hogy nagyon örülök, amiért például többek között Vejkey képviselő úr is fontosnak tartja azt, hogy Rákóczi Ferenc emlékét ilyen formában is megőrizzük.

Rákóczi Ferenc vezetett egy szabadságharcot, és ezzel kapcsolatban 2011. május 3-án adott be két jobbikos képviselőtársam egy országgyűlési határozati javaslatot a Rákóczi szabadságharc emléknapja megünneplésére és a 2013. év Rákóczi Ferenc és Rákóczi szabadságharc emlékévről, amely május 6-át jelölte meg egyébként emléknappént, tette vagy javasolta emléknappá, pontosan azért, hogy ne csak Rákócziról beszéljünk a szabadságharc kapcsán, mert nem egyedül csinált szabadságharcot. Az önök javaslata egyébként egyedül az ő személyéről szól, mi ezáltal magáról a szabadságharcról, mindenki másról és magáról az eseményről is meg kívántunk volna emlékezni, nyilván természetesen kiemelten ebben is II. Rákóczi Ferenc személyét.

Azt szeretném megkérdezni képviselőtársamtól mint előterjesztőtől, aki most fontosnak érzi Rákóczi Ferenc emlékének a megőrzését, hogy 2011. október 17-e és 2012. október 29-e között miért szavazta le a parlamentben hat alkalommal is ezt a jobbikos határozati javaslatot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e más kérdés, hozzászólás? *(Jelzésre:)* Ander Balázs képviselő úr!

ANDER BALÁZS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. A Szávay István képviselőtársam által elmondottakon túl más oldalról közelíteném meg a dolgot. Egyébként, ha nem nézzük, amit képviselőtársam mondott, akkor örül az ember még egy ilyen kezdeményezésnek is. Viszont kissé pótcselekvés íze van a dolognak, ezt, mint egykori szakiskolai történelemtanár mondom. Itt van nálam egyébként egy tankönyv, elő is veszem. *(Felmutatja.)* Ez valami brutális nép- és diákbutítás

egyébként, tehát öt tantárgy egy tankönyvbe zsúfolva. Megszámoltam, Rákóczi, illetve a szabadságharcról nyolc sor, illetve egyetlenegy forrás szól.

Tehát azért érzem pótcselekvésnek így ezt az egészet, mert valahol korábban kellene elkezdni akkor az emlékezést történelmi nagyjainkra és ezekre a jeles politikai, történelmi cselekményekre, valamikor meg kellene ezekkel a dolgokkal ismertetni a fiatalokat. És azon kívül tudom, a duális szakképzés, aminek én magam sem vagyok ellene, igenis nagyon fontos a gyakorlatorientált szakképzés, viszont mellette azért nem lenne szabad megfeledkezni a magyar nemzet történelméről, művészeti, irodalmi alkotásairól és ezeknek a bemutatásáról. Jelzem, hogy 12 darab közismereti óra van egy héten mondjuk a szakképző iskolákban, ebből a 12-ből 5 darab testnevelés, azután van egy osztályfőnöki óra, és az összes többi, tehát 6 óra hetente matematikára, természettudományos ismeretekre, irodalomra, történelemre van szabva. Ez végtelenül kevés. És nyilván itt most nem arról szól a dolog – remélem ehhez azért Kiss képviselőtársam is, mint gyakorló szakiskolai tanár csatlakozik –, hogy mi egyfajta ilyen szakmai sovínizmustól vezérelve bölcsészeket képezzünk a szakiskolás diákokból, és mindenféle haszontalan évszámokkal teletömökdjünk az ő fejüket, nem. Tehát azért a történelem tanításának lenne még ilyen, adott esetben nemcsak mellékvágánynak tekinthető olvasata is, mint például a szociális kompetenciák fejlesztése, mint például a narratív kompetenciák a fejlesztése és sokáig lehetne még sorolni. Kérdezném akkor, hogy egy átlagos magyar szakiskolai diák mit fog ezekről a dolgokról tudni ilyen óraszámok, ilyen tantervi tartalmak mellett.

Azután kérdezném, hogyha valóban komolyan gondolja a kormányzat, a Fidesz-KDNP azt, hogy ezekről a jeles történelmi eseményekről és személyekről megemlékezzünk, akkor miért söpri le folyamatosan a Jobbik azon javaslatait, amelyek mondjuk a történelmi filmgyártás fellendítését szolgálnák, miért nem fordít megfelelő forrásokat erre. Ugye, 1953-ban készült el a Bán Frigyes rendezte Rákóczi hadnagya. Jelzem, körülbelül 7 millió 300 ezer mozilátogató nézte ezt meg, minden idők legsikeresebb magyar mozifilmje. Mikor is készült? '53-ban! Félreértés ne legyen, nem dicsérni akarom annak az időszaknak a kultúrpolitikáját, de akkor legalább itt, ebben a szegmensben lenne mit, mondjuk, tanulni tőlük. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük képviselő úr. *(Jelzésre:)* Dunai Mónika képviselő asszony!

DUNAI MÓNIKA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Először azzal kapcsolatban, amit Szávay István elmondott: ha figyelmesen elolvasta az egyébként nem túl hosszú előterjesztést, akkor lehetett látni, hogy annak van két pontja. Az egyik szól a megemlékezés napjáról, a másik pedig az, hogy az Országgyűlés miben kíván segítséget nyújtani a megemlékezés sorozatban. Ebben benne foglaltatik az is, hogy nemcsak magáról II. Rákóczi Ferencről, hanem az ő zászlajára felesküdtettek, tehát a szabadságharcosokra is emlékezni kívánunk. Ezen túl pedig olyan oktatási segédanyagokat – ezt már Ander Balázsnak mondom –, oktatási segédanyagok elkészítését is célul tűzte ki az előterjesztés, hogy az Országgyűlés segítse, hogy valóban ne csak ilyen, amiket ön az előbb említett, oktatási anyagok készüljenek a szakiskolák tanulói számára.

Egyébként pedig, ami a második gondolata Ander Balázsnak, ez most nem tartozik szorosan ide, a mai bizottsági ülés asztalára, de tudjuk, hogy a szakképzés, ennek az átalakítása most van napirenden. Célunk mindenképpen az, hogy sem a közismereti tárgyakban ne legyen lemaradása a tanulóknak, ugyanakkor olyan szakmai ismereteket kapjanak egyúttal, amelyek a munkaerőpiacon majd szükségesek lesznek, és el tudnak majd helyezkedni. Tehát ebben szerintem nincsen vita

köztünk, de ezt a vitát majd a szakképzésről szóló törvény kapcsán fogja tudni lefolytatni. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő asszony. *(Jelzésre:)* Kiss László képviselő úr!

KISS LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen a szót. Én egyébként támogatni fogom ezt az előterjesztést. Abbéli, de mindenképpen a jövőbe mutató igényemet szeretném kijelenteni, hogy ha bármely párt részéről olyan mindenki által támogatható kezdeményezés érkezik, akkor azért várnám, hogy a kormánypárti frakció respektálja a többiek kezdeményezéseit.

Másrészről pedig, elfogadva nyilván a jóindulatot és a jó szándékot ennek kapcsán, én ezelőtt, tehát egy évvel ezelőtt ilyenkor egy szakiskolai osztály osztályfőnöke és történelemtanára voltam, és nagyjából meg tudom erősíteni azt, amit képviselőtársam, Ander Balázs is elmondott, és szeretném csak megjegyezni, hogy ez, tehát ez nem a történelmi tananyag, hanem az elméleti tananyag a szakiskolai osztályokban három évre. Tehát ez az a könyv, ezt szeretném én is felmutatni. *(Felmutatja.)* Ha ebbe valaki egyébként bele tudja ezt sűríteni, ezt az egyébként szerintem kiváló tartalmat, akkor annak én rendkívüli módon gratulálok és vendégem bármire, de ez nem fog sikerülni, nem is sikerülhet.

Csak a Rákóczi szabadságharchoz szeretném jelezni, hogy amikor középiskolai diák voltam, akkor ez az akkori leggyakrabban használt történelemkönyvben, Walter Mária történelemkönyvében hét lecke volt és egy önálló fejezet. Igaz, hogy az év végén jutottak el odáig vagy jutottunk el odáig, de eljutottunk. Jelen pillanatban a középiskolai történelem tankönyvekben, ami kimenő rendszerben van, ez három lecke, és ezt sikerült a mostani kerettantervnek tovább csökkentenie. Tehát az, amiről képviselőtársam, mint hozzám hasonlóan gyakorló történelemtanár vagy sajnos most már nem gyakorló történelemtanár beszél, tényleg a valóság, hogy jöhetünk ide szép kezdeményezésekkel, amelyeket a magam részéről támogatok, de a közoktatás gyakorlatában esélytelen, hogy ezek be tudjanak szivárogni akkor, amikor például a történelemtanítás szerkezete ilyen módon változott meg. Ezért szeretném kérni képviselőtársaimat, ha ilyen és ehhez hasonló kezdeményezéseket tesznek, amit a magam részéről a történelmet kedvelő emberként mindenképpen támogatok, akkor azért annak fényében tegyék meg ezeket az előterjesztéseket, hogy lássák, hogy a kerettanterv és ennek a középiskolai gyakorlata nem támogatja jelen pillanatban ezt a fajta kiváló kezdeményezést. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Képviselő asszony, szerintem jobb lett volna Vejkey képviselő úrnak, ha nem mondja el azt, amit elmondott, mert látszólag neki szeretett volna segíteni, ahhoz képest azt támasztotta alá, amit én mondtam az imént.

Vejkey képviselő úr határozati javaslata kevesebbet tartalmaz, mint az, amit mi beadtunk három évvel ezelőtt, képviselő asszony. Ebben annyi van, hogy emléknaphoz nyilvánítja, az, hogy az emléknaphoz mi történjen, ez nincsen benne a határozati javaslatban. Mi annak idején azt kértük, hogy: „az Országgyűlés felkéri a kormányt, az önkormányzatokat, a civil és kulturális szervezeteket, valamint a polgárokat, hogy minden évben május 6-án közösen, méltó keretek között emlékezzenek meg a hazaszeretetről, közös értékeként való összefogásról, felelősségvállalásról, cselekvésről és áldozathozatalról, illetve – amit ön hiányolt – az

Országgyűlés felkéri a kormányt, az emlékévre felkészülve segítse elő, hogy minél több ember, különösen a közoktatási intézmények tanulói, jobban megismerjék Rákóczi Ferenc életét, gondolkodását, szerepének történelmi jelentőségét, és tulajdonítsunk közös jelentőséget kiemelkedő hazaszeretetének”. Ez volt a mi javaslatunk.

A kérdésem továbbra is az... Egyébként nehezen tudom magamban tartani az ezzel kapcsolatos őszinte véleményemet, de valahogy türtőztetem magam, hogy egyébként önök most pontosan mit művelnek megint. A kérdésem továbbra is az Vejkey képviselő úrhoz, hogy mitől jobb ez a javaslat, mint amit annak idején ön ötször leszavazott, illetve annak idején ön a Rákóczi emlékévről szóló javaslatomat miért szavazta le ötször. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Van-e más képviselői kérdés, hozzászólás? *(Jelzésre:)* Dunai Mónika képviselő asszony!

DUNAI MÓNIKA (Fidesz): Csak nagyon röviden. Három pontja van a határozati javaslatnak, csak a tisztánlátás kedvéért és a jegyzőkönyv kedvéért. Van egy 2. pont. Az 1. pont tartalmazza azt, ön is felolvasta, akkor most én is felolvasom, hogy az 1. pont szerint „a Magyar Országgyűlés március 27-ét II. Rákóczi Ferenc emléknappá nyilvánítja”. Ez az 1-es. A 2. pont pedig arról szól, amit az előbb kivonatolva ismertettem, hogy az Országgyűlés megemlékezik II. Rákóczi Ferencről, tisztelettel adózik a „Cum Deo pro patria et libertate” zászló alatt II. Rákóczi Ferencre felesküdtöttek emléke előtt, akik a magyar szabadság kivívásáért küzdöttek, támogatja és szorgalmazza olyan megemlékezések szervezését, oktatási anyagok készítését, amelyek II. Rákóczi Ferenc szabadságharcával kapcsolatosak. Tehát nem arról az egy dolgról szól, hogy emléknappá nyilvánítjuk, hanem tartalmaz még olyan további teendőket az iskolákra, a szervezetekre vonatkozóan, amelyeket egyébként önök is említettek. Ebben valóban nincsen különbség közöttünk.

Én viszont azt gondolom, hogy a mai vita arról szól, hogy kívánja-e megtárgyalni ez a bizottság ezt az előterjesztést, ha jól tudom, és ráadásul itt most már tárgyalni kezdtük. Azt javaslom, mert úgy látszik, önök is szeretnék ezt támogatni, akkor nagyon egyszerűen erre igent lehet mondani, és amikor a bizottság napirendre tűzi ennek a vitáját, akkor ismét le tudjuk folytatni ugyanezt a vitát, esetleg kibővített változatban is.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Petneházy Attila képviselő úr!

PETNEHÁZY ATTILA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Egy kicsit Dunai Mónika képviselő asszonyhoz kapcsolódva elmondanám, mert szerettem volna felszólalni is ez ügyben. Ez a napirendi pont a mintapéldája volt annak, hogy hogyan lehet ide mindenfélét behúzni.

Nagyon óvatosan és tényleg a legnagyobb tisztelettel fogalmazva Szávay István sértettségét is megfogalmazta tulajdonképpen Ander Balázs, aki egyébként a felszólalásaiban kiváló történelmi dolgokat szokott a parlamentbe is behozni, előszeretettel szoktam hallgatni is ezeket, de most tulajdonképpen már behozta a magyar filmművészetet, az oktatást és mindent ebbe a valóban egyszerű emléknappi napirendi pontba, úgyhogy azt hiszem, egy kicsit túldagasztottuk, ennél fogva én magam is abba hagyom most a felszólalásomat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kíván-e az előterjesztő nevében Vejkey képviselő úr reagálni? *(Igen jelzés.)* Tessék!

Válaszadás

DR. VEJKEY IMRE (KDNP) előterjesztő: Nagyon röviden szeretnék reagálni. Mindenekelőtt köszönöm szépen a hozzászólók támogatását, még ha voltak is, akik részéről bizonyos kritikák elhangzottak a múlt vonatkozásában, én akkor is úgy vettem ki, hogy támogatják ezt a képviselői önálló indítványt. Ezt mindenkinek köszönöm.

A második rész tekintetében valóban kénytelen vagyok én is, mert megszólítottam, e vonatkozásban idézni. Az országgyűlési határozati javaslat nemcsak arról szól, hogy az Országgyűlés megemlékezzen II. Rákóczi Ferencről, hanem arról is, hogy tisztelettel adózik a „Cum Deo pro patria et libertate” zászló alatt II. Rákóczi Ferencre felekküldött emléke előtt, akik a magyar szabadság kivívásáért küzdöttek, továbbá támogatja és szorgalmazza olyan megemlékezések szervezését, oktatási anyagok készítését, melyek Rákóczi Ferenc szabadságharcával kapcsolatosak. Úgy gondolom, ezek mind-mind olyan alapot biztosíthatnak majd a jövő tekintetében, ami lehetővé fogja ezt tenni. Én nem láttam azt a tankönyvet, de elhiszem, amit a kollégák mondtak, a szakértő történész kollégák mondtak ezzel kapcsolatban, hogy azok a dolgok, amelyek most tévesen szerepelnek, vagy nem kellő mélységben szerepelnek Rákóczi-ról és szabadságharcáról, akár az ónodi országgyűlésről – nem tudom, milyen kontextusban van –, azok igenis kapják meg azt a súlyt, amit egy szabadságharcos, akár a mellettük felsorakozott jobbagyság, akár a nemesek képviseltek. Nagyon érdekes akár Bercsényi Miklós főgenerális kérdése is, hogy milyen szerepet játszott az adóterhek kialakítása vagy a rozsnyói országgyűlési határozatok. Tehát ez egy olyan komplex történelmi kérdés, amelynek a részeit itt csak fel tudjuk villantani. Úgy gondolom, ugyanúgy, mint a dualizmus történelmi személyiségei tekintetében, ahol tulajdonképpen semmilyen feltárás nincs, semmilyen történelmi munka nincs, itt vannak bizonyos történelmi munkák, de azok elnagyoltak, azokat tehát ki kell dolgozni. Szerintem akár filmet is, bármit lehet utána, ha már kidolgozták azt a történelmi alapvetést, ami fontos a magyar nemzettudat erősítése szempontjából.

Azzal kapcsolatban pedig, hogy én személy szerint miért most terjesztettem elő, azt tudom mondani, hogy itt a Nemzeti összetartozás bizottsága előtt nem kell azt hangsúlyozni, hogy ha a magyar nemzetet, nemzettársainkat, jelenleg a határon túl élő nemzettársainkat érintő bármilyen előterjesztés van, itt pedig egyértelműen arról van szó, akkor érdemes velük leülni. Engem Lomnici Zoltán úron keresztül felvidéki szervezetek kerestek meg, és egy ilyen megbeszélés után jutottunk arra, hogy most itt lenne az ideje annak, hogy egy ilyen előterjesztés szülessen. A felvidékiek szeretnék, ha nekik is lenne egy olyan emblematikus alakjuk, akihez tulajdonképpen zarándokolni odajárnak a kassai Szent Erzsébet dómba, és ez megnyilvánuljon egy országgyűlési határozatban. Ezért lett ez most előterjesztve. Köszönöm szépen.

Szavazás

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Valóban itt most már az általános vitát is szinte lefolytattuk. A vitát lezárom. Mindenki többször is kapott lehetőséget és módot arra, hogy a véleményét kifejtse, és még a jövőben is lesz, hiszen most csak arról kell döntenünk, hogy kapcsolódunk-e ehhez a határozati javaslatához, illetve ezt írásban kell bejelentenünk. Amiről döntenünk kell, egy rövid 3 pontos határozati javaslatról van szó, tehát azt javaslom, hogy mind a három pontra jelentkezzünk fel.

Kérdezem a bizottság tagjait, egyetértenek-e a határozati javaslatához való kapcsolódásunkkal. Aki igen, kérem, az most szavazzon ! (Szavazás.) Ki nem? (Nincs

jelzés.) Ki tartózkodik? *(Nincs jelzés.)* A bizottság, már aki szavazott, egybehangzó 8 igennel támogatta a javaslatot.

Köszönöm szépen a képviselő úrnak, hogy előterjesztőként jelen volt. *(Dr. Vejkey Imre: Köszönöm szépen. – Elhaguja az üléstermet.)*

A Nemzeti összetartozás bizottságának az Országgyűlés 2015. évi tavaszi ülészakára vonatkozó munkatervének megvitatása és elfogadása

A tavaszi ülészakára vonatkozó munkatervünket előzetesen kiküldtük a bizottsági tagok részére. Tekintsék ezt egy vázlatnak, és tisztelettel kérem, amennyiben hozzászólásuk, kiegészítenivalójuk van, azt most tegyék meg.

(Jelzésre:) Szávay István képviselő úré a szó.

Kérdések, vélemények és javaslatok

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Még az előző ponthoz szeretném rögzíteni a jegyzőkönyv kedvéért: én nem vettem részt a szavazásban, mert nem kívánok asszisztálni ehhez, amit Rákóczi kapcsán művelnek.

A napirendi pontot illetően köszönöm a javaslatot, elnök úr. Elég sok minden hozzátennivalóm meg kérdésem is lenne, leginkább hiányérzetem van. Ami benne van, úgy minden pontot üdvözlök, tehát szerintem minden jó, helyes és kellően szerepelnek az előterjesztésben. Inkább kérdéseim lennének, hogy mi az, ami kimaradt, illetve javaslatom van erre vonatkozóan.

Még akarunk azon erőlködni, hogy Kövér elnök urat meghívjuk ide a bizottságba, vagy erről végleg leteztünk? Ez az egyik kérdésem, mert ez időről időre, évről évre felmerül, hogy ő majd egyszer, valamikor eljön ide, és a nemzetpolitikai tevékenységéről beszámol nekünk, de ez így mindig elmarad. Ez korábban többször is bekerült a munkatervünkbe, azután már egy ideje nincsen benne. Kérdezem, hogy ehhez szeretnénk-e még ragaszkodni.

Amit viszont még jónak és helyesnek tartanék, az, hogyha a külügyminiszter urat azért vendégül látnánk a fél év folyamán. Elég sokban változott azért a Külügyminisztérium politikája, túl a miniszter úr személyén, és elég sok olyan aktuális ügy van, ami, azt hiszem, indokoltá tehetné, ezért azt szeretném javasolni a bizottságnak, hogy a fél év folyamán a Szijjártó miniszter úrral való találkozóra kerítsünk sort.

Azután a nevelési-oktatási támogatási rendszer átalakításának megvitatása. Én ezt szintén javasolnám, hogy vegyük fel a bizottsági ülésre, vagy kérjünk tájékoztatást Potápi államtitkár úrtól ezzel kapcsolatban. Annál is inkább, mert államtitkár úr több alkalommal is utalt arra, hogy végre megfogadják a javaslatunkat, amit a Jobbik négy éve mond viszonylag rendszerességgel, hogy a rendszerrel valamit csinálni kell, vagy át kell alakítani. Ugye, államtitkár úr beszélt erről itt a bemutatkozó bizottsági ülésünkön múlt héten a Bethlen Gábor Alappal kapcsolatos tájékoztatón is. Korábban még arról volt szó, hogy itt roppant széles körű egyeztetések kezdődnek majd az oktatás-nevelési rendszer átalakítása kapcsán, aztán ahhoz képest most azt látjuk, hogy nagyon senki nincs ebbe a roppant széles egyeztetésbe bevonva. Jó lenne tudni, hogy ezzel mégis hogy állunk. Nem szerepel, mondjuk, ott van, nem kell külön a BGA-t kiemelni.

Amit viszont roppantul hiányolok, az a Nemzetstratégiai Kutatóintézettel való találkozó, annál is inkább, mert év elején még itt volt nálunk Szász elnök úr, valamilyen rejtélyes okból valamilyen rejtélyes tartalmú köszöntőt itt tartott is a bizottsági ülésünkön. Nem volt teljesen világos, hogy miért ő, meg az sem, hogy mit mondott, de ezt tegyük zárójelbe. Akkor én feltettem neki számos kérdést, ami őt

láthatóan meglehetősen kellemetlenül érintette. Akkor elnök úr is azzal csapta le ezt a dolgot, hogy majd hamarosan ellátogat hozzánk Szász Jenő, és majd akkor beszámol a nagyszerű kutatóintézetének a tevékenységéről. Most ez az előző fél évben sem valósult meg és ebben a fél évben sem. Engem azért roppantul érdekelne, hogy 1,2 milliárd forintot mire költ el a Nemzetstratégiai Kutatóintézet, főleg akkor, amikor államtitkár úr *expressis verbis* közölte a múlt héten, hogy nem fogják a határon túli magyar családoktól elvett ötezer forintokat kifizetni, úgyhogy mindenképpen ragaszkodnék ahhoz, hogy a Nemzetstratégiai Kutatóintézet úgymond tevékenységéről kapjunk még ebben a félévben beszámolót. Ennyi lenne a javaslatom. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. *(Jelzésre:)* Képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Bocsánat, még egy kérdés: a kihelyezett bizottsági ülés hová lesz?

ELNÖK: Köszönöm. *(Jelzésre:)* Petneházy Attila képviselő úr!

PETNEHÁZY ATTILA (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Épp a kihelyezett bizottsági ülésre szerettem volna lecsapni. Már egyszer előrevetítettem, hogy nagy szeretettel látnánk Nyíregyházán egy kihelyezett bizottsági ülést, annál is inkább, mert három olyan ország határához van közel Nyíregyháza, mely ugye, kisebbséggel rendelkezik, már hogy ilyen csúnyán fogalmazzak, magyar kisebbséggel. Ezt még megtoldanám azzal, hogy dr. Kovács Ferenc, Nyíregyháza város polgármestere megkért, tolmácsoljam meghívását a bizottság számára, mint helyszínt, ha a bizottság megtisztelné városunkat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Más kérdés, hozzászólás? *(Nincs jelzés.)* Nincs. Akkor engedjék meg, hogy kezdjem itt a kihelyezett bizottsági üléssel, ami kapcsán képviselő úr érdeklődött, illetve Szávay képviselő úr tett fel kérdést.

Egyrészt a legutóbbi bizottsági ülésünkön Szabolcs Attila alelnök úr is javaslatot tett, hogy Kárpátaljára több szempontból időszerű és aktuális lenne. Ugye, azt tudjuk, hogy bizottságunk hagyományosan egy-egy ülészakban mindig valahova ellátogat, tehát értelemszerűen a 2015-ös esztendőben lenne egy tavasszal, illetve ősszel. Javaslat érkezett tehát Kárpátaljára, illetve ha a bizottság előző ciklusbeli történelmét nézzük, ahol a környező országokat elkezdte körbejárni, úgy a legelső között volt az erdélyi partiumi látogatás, tehát úgy gondoltuk, hogy időben, mivel az volt a legrégebbi, érdemes volna akár itt tavasszal egy erdélyi kihelyezett ülés is. Azt azonban tudni kell, ha itt mondjuk nem Aradról vagy Nagyváradról van szó, hanem mondjuk a Kolozsvári Főkonzulátusról, ne adj' isten a Csíkszeredairól, akkor ez a bizottságnak minimálisan három nap, hiszen itt vannak a munkatársaink, a bizottság tagjai, a kísérők, tehát ez egy buszos út, ami időben is hosszú, itt legalább egy nap az odautazás, egy a vissza, egy nap az ottani munka és a bizottsági ülés. Erre a kérdésre ezt a választ tudom adni, hogy vagy Erdély, vagy Kárpátalja. Kérem, ezt a tájékoztatást így fogadjátok el, az elkövetkezendő hetekben ki fog alakulni, hogy hová menjünk.

Köszönöm szépen Petneházy képviselő úrnak is a javaslatát Nyíregyházával kapcsolatban. Most talán több szempontból, üzenetét tekintve is, ha Kárpátalját érintő kihelyezett bizottsági ülés lenne, akkor azt gondolom, inkább Beregszászon vagy Ungváron kerüljön erre sor. Három hét múlva jön a bizottságunkhoz a két

főkonzul úr, ővelük is egyeztetünk ez ügyben, hiszen ennek megszervezése javarészt az ő feladatuk. A kettőre ez a válaszom.

A külügyminiszter urat, mint miniszteri meghallgatást azért nem írtuk bele, mert nem mondja semmi, hogy az évente egy meghallgatás most tavasszal vagy ősszel legyen. Tavaly tulajdonképpen az őszi időszakban került sor a külügyminiszter-váltásra, akkor hallgattuk meg egy együttes ülésen Szijjártó Péter akkori miniszterjelölt urat a Külügyi bizottsággal együtt. Úgy gondoltuk, hogy ez legyen az őszi időszak, és most a tavaszi időszakban pedig kérjünk Balog miniszter úrtól, illetve Semjén miniszterelnök-helyettes úrtól időpontot, hogy nekik mikor alkalmas, de nyilvánvaló, hogy ebben az évben erre mindenféleképpen sor kerül.

A nevelési-oktatási támogatások ügyét tavaly ősszel is felvettük. Támogatom Szávay képviselő úr kérését, hogy ezzel egészüljön ki a tavaszi időszak, és ezzel kapcsolatban megkeressük Potápi államtitkár urat, aki ugyan többször elmondta, hogy ezt felül kell vizsgálni, viszont azt is többször elmondta, hogy ha maga a rendszer nem lesz jobb, akkor nem biztos, hogy érdemes ennek nekifutni. Várjuk a szakmai véleményét, de vegyük fel napirendre a nevelési-oktatási támogatások ügyét, illetve a Nemzetstratégiai Kutatóintézet vezetőjének, igazgatójának meghívását is felvehetjük külön, ámde ők szerepelnek ebben a menetrendben, hiszen a Kárpát-haza Fejlesztési Konceptió, illetve a Nemzetegyesítés Fejlesztési Programja című tervdokumentumnak a Nemzetstratégiai Kutatóintézet a gazdája, tehát Szász Jenőék szerepelnek itt a tavaszi munkarendünkben.

Kérdezem a képviselő urakat, hogy elfogadható-e ez így. *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Örülök, hogy a nevelési-oktatási támogatásról beszélünk, akkor ezt megköszönöm, elnök úr, hozzátevé, hogy mi azt gondoltuk volna, és azt tartanánk jónak és helyesnek, ha itt tényleg ekkora egyeztetés kezdődne. Mi azt gondoltuk, hogy itt az fog majd történni, hogy az államtitkárság lefolytat egy széles körű egyeztetést, és kikéri mindenféle rendű-rangú érintetteknek a véleményét azzal kapcsolatban, amit gondolnak a nevelési-oktatási támogatás rendszeréről, legyen szó a külhoni pedagógus szövetségekről, a határon túli magyar szervezetekről, még akár a diákszervezetekről is, a magyarországi parlamenti pártok képviselőiről és a többi. Ez továbbra sem történt meg, de nagyon kíváncsiak vagyunk, hogy itt mi lesz majd ez ügyben, de még egyszer köszönöm elnök úr, hogy ezt felvettük.

Azt, hogy a külügyminiszteri meghallgatást el tudjuk halasztani, abszolút el tudom fogadni, valóban erről volt szó már az őszi fél évben. Balog miniszter úrnál pedig hasonlóan sok fontos feladat van, úgyhogy az jó, ha ő jönni fog.

A Nemzetstratégiai Kutatóintézetnél annyiban módosítanám azt a napirendet, hogy azért itt világos legyen, hogy nem csak ennek a két programnak a kapcsán szeretnénk őket meghallgatni, akkor ezt a pontot egészítsük ki, hogy beszámol a Nemzetstratégiai Kutatóintézet tevékenységéről, különös tekintettel mondjuk erre a két programra, akkor szerintem ez egy jó áthidaló megoldás lenne.

Most nem szeretnék ünneprontó lenni, ha már ilyen békében és szeretetben válnánk el erről a bizottsági ülésről, de azt szépen finoman és diplomatikusan szeretném jelezni, hogy nem látom túl sok értelmét a kihelyezett bizottsági üléseknek. Tehát, ha lesz bizottsági ülés, akkor arra természetesen Ander képviselőtársammal el fogunk menni – én Kárpátaljára nem az ismert okokból, sajnos, oda nem tudok majd a bizottsággal tartani –, de addig, ameddig a korábbi bizottsági üléseink tapasztalatait továbbra sem vagyunk hajlandóak levonni, ameddig három mondat erejéig nem foglalkozunk azzal, hogy a kihelyezett bizottsági üléseken mi történik, mivel fordulnak hozzánk a külhoni szervezetek vezetői, addig teljesen felesleges újabb

kihelyezett bizottsági ülésekre menni. Tehát elmehetünk most a partiumi bizottsági ülésre is, és akkor majd elő fogom szedni az egy évvel ezelőtti jegyzőkönyvet, ahol 35 különböző problémával fordultak hozzánk az ott lévő magyar szervezetek, pártok, egyházak, amelyek közül egyetlenegyvel nem foglalkoztunk utána. Egyébként így van ez a horvátországi legutóbbi kihelyezett ülésünkkel is. Úgyhogy ennek a megfontolását javasolom, mert különben a kihelyezett bizottsági ülés semmi más, mint propaganda- és PR-akció, mert ezáltal az ottani magyar közösségeknek sajnos az égvilágon semmivel sem lesz jobb és egyszerűbb. Köszönöm szépen.

Szavazás a munkaterv elfogadásáról

ELNÖK: Más hozzászólás? *(Nincs jelzés.)* Nincs. Akkor szavazásra bocsátom a tavaszi munkatervünket azzal a kiegészítéssel, hogy a nevelési-oktatási támogatási rendszer ügyét is vegyük fel, illetve már a munkatervben szereplő Kárpát-haza Fejlesztési Konceptió és a Nemzetegyesítés Fejlesztési Programja egészüljön ki azzal, hogy „a Nemzetstratégiai Kutatóintézet tájékoztatója”. Ki ért ezzel egyet? *(Szavazás.)* Ki nem? *(Nincs jelzés.)* Ki tartózkodik? *(Nincs jelzés.)* Köszönöm szépen. 9 igennel a munkatervet elfogadtuk. Köszönöm szépen.

Az ülés berekesztése

Minden közreműködőnek köszönöm szépen a bizottsági ülésen való részvételt és munkát. A mai bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 42 perc)

Pánczél Károly
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Gálné Videk Györgyi és Turkovics Istvánné